

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 14298/2557

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดโจทก์ บริษัทเบสไฟว์ อินเตอร์เทรต จำกัดโจทก์ร่วม นายอาทิตย์ ปานแก้ว จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.อาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 4, พ.ร.บ.อาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 14, พ.ร.บ.อาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 25, พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 4, พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 108, พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 110, พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 115, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 4, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 6, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 8, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 15, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 27, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 69, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 75, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 76, ป.อ. มาตรา 32, ป.อ. มาตรา 33, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 90

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์บรรยายฟ้องว่า โจทก์ร่วมเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในฐานะผู้สร้างสรรค์งานศิลปกรรมลักษณะงานจิตรกรรมสร้างสรรค์รูปทรง งานภาพพิมพ์ ใช้ชื่องานว่า เอนไซม์ เจนิฟูด ตามบัญชีรายชื่อเจ้าของลิขสิทธิ์ ภาพและชื่องานศิลปกรรมที่ได้สร้างสรรค์ ข้อมูลลิขสิทธิ์ หนังสือรับรองความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ วันเดือนปีและประเทศที่โฆษณาครั้งแรก เอกสารท้ายฟ้อง จึงได้รับความคุ้มครองตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 จำเลยให้การรับสารภาพ ดังนี้ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ดังฟ้องโจทก์ การที่จำเลยกระทำด้วยวิธีใด ๆ ให้ปรากฏภาพซึ่งเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วมบนกล่องบรรจุผลิตภัณฑ์เสริมอาหารแล้วนำออกจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาตจากโจทก์ร่วมจึงเป็นความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วมเพื่อการค้า แม้งานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วมจะถูกนำไปใช้ร่วมกับเครื่องหมายการค้าของโจทก์ร่วมก็ตาม แต่งานอันมีลิขสิทธิ์และเครื่องหมายการค้าดังกล่าวของโจทก์ร่วมก็มีลักษณะแตกต่างกันอย่างเด็ดขาด มิได้เป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของกันและกัน จึงเป็นงานคนละประเภทแตกต่างกันและได้รับความคุ้มครองแยกจากกัน การกระทำของจำเลยนอกจากก่อให้เกิดความเสียหายโจทก์ร่วมแล้ว ยังเกิดความเสียหายต่อผู้บริโภคทั่วไป เป็นการกระทำที่ขาดความรับผิดชอบต่อส่วนรวม พฤติการณ์แห่งคดีจึงเป็นเรื่องราวแรง ที่ศาลทรัพย์สินฯ พิพากษาลงโทษจำคุกโดยไม่รอกการลงโทษให้นั้นเหมาะสมแล้ว

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 มาตรา 4, 14, 25 (2), 27, 53, 59 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 มาตรา 4, 108, 110, 115 พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4, 6, 8, 15, 27, 69, 75, 76 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33, 91 ธิบของกลาง และสั่งจ่ายเงินค่าปรับฐานละเมิดลิขสิทธิ์ทั้งนี้แก่ผู้เสียหายซึ่งเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ จำเลยให้การรับสารภาพ ระหว่างพิจารณาของ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ผู้เสียหายยื่นคำร้องเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางอนุญาต (ที่ถูก เฉพาะความผิดตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 และความผิดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537) ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 มาตรา 108 และมาตรา 110 (1)

ประกอบมาตรา 108 พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 มาตรา 4, 14, 25 (2), 27, 53, 59 เป็นการกระทำความผิดหลายกรรมให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 91 ฐานตั้งโรงงานผลิตอาหารโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ให้ลงโทษจำคุก 2 เดือน ฐานผลิตอาหารปลอม ให้ลงโทษจำคุก 6 เดือน ฐานปลอมเครื่องหมายการค้า ให้ลงโทษจำคุก 3 เดือน ฐานเสนอจำหน่ายและมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอม ให้ลงโทษจำคุก 3 เดือน รวมโทษทุกกระทงเป็นจำคุก 14 เดือน จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก 7 เดือน เมื่อพิเคราะห์พฤติการณ์แห่งคดี เห็นว่า อาหารเป็นสิ่งที่ประชาชนบริโภคเข้าสู่ร่างกาย การกระทำของจำเลยเป็นการร้ายแรงไม่สมควรรอการลงโทษ รัชของกลางที่ใช้ในการผลิตอาหารปลอม ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์ร่วมและจำเลยอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมข้อแรกว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 หรือไม่ เห็นว่า โจทก์บรรยายมาในคำฟ้องข้อ 1) ว่า โจทก์ร่วมเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในฐานะผู้สร้างสรรค์งานศิลปกรรมลักษณะงานจิตรกรรมสร้างสรรค์รูปทรง งานภาพพิมพ์ ใช้ชื่องานว่า เอนไซม์ เจนิฟูด ตามบัญชีรายชื่อเจ้าของลิขสิทธิ์ ภาพและชื่องานศิลปกรรมที่ได้สร้างสรรค์ ข้อมูลลิขสิทธิ์ หนังสือรับรองความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ วันเดือนปีและประเทศที่โฆษณาครั้งแรก เอกสารท้ายฟ้อง จึงได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 โจทก์ร่วมมีสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกเผยแพร่ต่อสาธารณชน อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิดังกล่าวและให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น และโจทก์ยังได้บรรยายฟ้องมาในข้อ 2) (จ) ว่า จำเลยละเมิดลิขสิทธิ์ในงานสร้างสรรค์ประเภทศิลปกรรม ลักษณะงานจิตรกรรม งานภาพพิมพ์ของโจทก์ร่วมตามฟ้องในข้อ 1) โดยการทำซ้ำ ทำสำเนา คัดลอกไม่ว่าโดยวิธีการใด ๆ ให้ปรากฏภาพงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วมที่ใช้ชื่องานว่า เอนไซม์ เจนิฟูด บนกล่องผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเจนิฟูดแล้ว นำกล่องบรรจุผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ภายในบรรจุผลิตภัณฑ์เสริมอาหารปลอมออกจำหน่าย เผยแพร่ต่อสาธารณชน และแก่บุคคลทั่วไป อันเป็นการกระทำเพื่อการค้า โดยจำเลยรู้อยู่แล้ว การกระทำได้กล่าวเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วมและไม่ได้รับอนุญาตจากโจทก์ร่วม จำเลยให้การรับสารภาพ ดังนี้ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ดังฟ้องโจทก์ว่า งานศิลปกรรมลักษณะงานจิตรกรรมชื่อ เอนไซม์ เจนิฟูด ตามบัญชีรายชื่อเจ้าของลิขสิทธิ์ ภาพและชื่องานศิลปกรรมที่ได้สร้างสรรค์ ข้อมูลลิขสิทธิ์ หนังสือรับรองความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ วันเดือนปีและประเทศที่โฆษณาครั้งแรก เอกสารท้ายฟ้อง เป็นผลงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วมผู้สร้างสรรค์งานดังกล่าวขึ้นมา โจทก์ร่วมย่อมมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานอันมีลิขสิทธิ์ดังกล่าว การที่จำเลยกระทำได้ด้วยวิธีใด ๆ ให้ปรากฏภาพซึ่งเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วมบนกล่องบรรจุผลิตภัณฑ์เสริมอาหารแล้วนำออกจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาตจากโจทก์ร่วม จึงเป็นความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วมเพื่อการค้า แม้ทำงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วมจะได้ถูกนำไปใช้ร่วมกับเครื่องหมายการค้าของโจทก์ร่วมก็ตาม แต่งงานอันมีลิขสิทธิ์และเครื่องหมายการค้าดังกล่าวของโจทก์ร่วมก็มีลักษณะแตกต่างหากจากกันอย่างเด็ดขาด มิได้เป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของกันและกัน ดังนั้น จึงเป็นงานคนละประเภทแตกต่างหากจากกัน และย่อมได้รับความคุ้มครองแยกจากกัน การที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาว่า การกระทำของจำเลยไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 นั้นจึงไม่ถูกต้อง อุทธรณ์ของโจทก์ร่วมข้อนี้

ฟังขึ้น ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยข้อต่อไปตามอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมและจำเลยว่า ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางลงโทษจำคุกจำเลยมานั้นเหมาะสมหรือไม่ และมีเหตุอันควรของการลงโทษให้แก่จำเลยหรือไม่ สำหรับที่โจทก์ร่วมอุทธรณ์ขอให้ลงโทษจำเลยในสถานหนักและปรับจำเลยตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 นั้น ความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าวรัฐเท่านั้นที่เป็นผู้เสียหาย โจทก์ร่วมไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย แม้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางจะอนุญาตให้โจทก์ร่วมเข้าร่วมเป็นโจทก์ ก็หมายถึงอนุญาตให้เข้าร่วมเป็นโจทก์เฉพาะขอหาความผิดตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 และพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 เท่านั้น โจทก์ร่วมไม่มีสิทธิอุทธรณ์ในข้อหาดังกล่าว ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศไม่รับวินิจฉัย คงรับวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวของโจทก์ร่วมให้เฉพาะความผิดตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 และพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 เท่านั้น เห็นว่า จำเลยกระทำความผิดฐานตั้งโรงงานเพื่อจำหน่ายสินค้าต่อผู้บริโภคโดยไม่ได้รับอนุญาต ผลิตอาหารปลอม ปลอมเครื่องหมายการค้า ละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อการค้า มีอาหารปลอมซึ่งมีเครื่องหมายการค้าปลอมไว้เพื่อจำหน่าย โดยเจ้าพนักงานจับจำเลยได้พร้อมกับยึดได้ของกลางอันได้แก่ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเจนิฟูด 105 กล่อง ที่มีเครื่องหมายการค้าปลอมที่จำเลยทำปลอมเครื่องหมายการค้าของโจทก์ร่วม และมีภาพซึ่งทำขึ้นโดยการละเมิดงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วม เครื่องจักรสำหรับปิดผนึกกล่อง 1 เครื่อง เครื่องจักรสำหรับปิดผนึกซอง 1 เครื่อง เครื่องอบ 1 เครื่อง เครื่องบด 1 เครื่อง ตาชั่ง 1 เครื่อง กล่องเปล่าผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเจนิฟูด 500 กล่อง ซองเปล่า เครื่องหมายการค้าเจนิฟูด 7 ม้วน (21,000 ซอง) วัตถุดิบที่บดแล้วบรรจุถุง 20 ถุง เมล็ดข้าวโพด 1 ถุง ข้าวเปลือก 1 ถุง ลูกเดือย 1 ถุง ซ้อนผักผลไม้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร 1 คัน กะละมังสำหรับผสม ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร 10 ใบ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของจำเลย ซึ่งเห็นได้ว่ามีของกลางจำนวนมาก การกระทำของจำเลยนอกจากก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ร่วมแล้ว ยังเกิดความเสียหายต่อผู้บริโภคทั่วไป เป็นการกระทำที่ขาดความรับผิดชอบต่อส่วนรวม พฤติการณ์แห่งคดีจึงเป็นเรื่องร้ายแรง ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาลงโทษจำคุกโดยไม่รอกการลงโทษให้นั้นเหมาะสมแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ร่วมและจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 27 (1), 69 วรรคสอง อีกฐานหนึ่ง สำหรับความผิดฐานปลอมเครื่องหมายการค้าและฐานละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อการค้าเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อการค้าตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 27 (1), 69 วรรคสอง ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 6 เดือน เมื่อรวมกับโทษในความผิดฐานอื่นแล้วคงจำคุก 17 เดือน ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 8 เดือน 15 วัน นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

องค์คณะ

ไมตรี ศรีอรุณ · นวลน้อย ผลทวี · อนันต์ วงษ์ประภารัตน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/14298/2557>